

UJ KELET

ESZÓPOLITIKAI NAPILAP

Posta postala
számja in num.
No. 224713/929.

Eszerkesztőség
és kiadóhivatal:
Ciny, Str.
Baron L. Pop

18. Telefon: 8-61. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. Hír-
adók díjazás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánági me-
lény egyetlen politikai napilapja.
Cikkeink utannyomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Érkezési
leveleket nem
fogadunk el.

Kéziratok
megőrzését és visszakiadását nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő: János
Ferenc. Búcsú szerkesztő: Háb-
szegi Ernő, Strada Cobălcescu 53.

Péntek, 1937. március 12.

5697. EV. XX. ÉVF.
ADAR 29. 59. SZAM

VILAG TÜKRÉ

A nemzetvédelemmel kapcsolatos vállalatoknál szigorúan 75 százalékos arányszámot akar Pop Valer tervezete

Hogyan néz ki a nemzeti munkavédelmi törvénytervezet jelenlegi formájában. Készül a trösztök és kartellek ellenőrzésére vonatkozó törvény

Pártvezérek véleményei az „etnikai eredetről”

BUCURESTI, március 11. (Az Uj Kelet tud.) A parlament két házában erőltetett tempóval tárgyalják le és szavazzák meg azokat a törvényjavaslatokat, melyekkel a kormány a kielezett belpolitikai helyzetet enyhíteni akarja. Mint előző tudósításainkból is kiderül, a március 15-ig meghosszabbított parlamenti ülésszak is rövidnek bizonyult, a felhalmozott munka elvégzésére. Ezért Tatarescu miniszterelnök az ülésszak újabb meghosszabbítását kérte és nyerte el az uralkodótól. A miniszterelnök mai kihallgatásán a király már alá is írta az ülésszak március 27-ig történő meghosszabbításáról a kéziratot, amit ma olvasnak fel a parlament két házában.

Nem lehet tudni, hogy a nemzeti munkavédelmi törvényjavaslat, melynek végső formája még mindig nem alakult ki, március 27-ig valóban a parlament elé kerül-e. A törvény előkészületei különböző fázisokat mutatnak, amelyekről az Uj Kelet pontosan tájékozott a kérdés iránt érthetően érdeklős olvasói. A nemzeti munkavédelmi törvény jelenlegi formájában még csak kezdetleges tervezet, amelynek végső kialakulásáig egy bizonyos időnek kell eltelnie. Az ipari és kereskedelmi minisztériumban Tecau minisztériumi vezetőtől, Moteanu szenátor, Van-tu képviselő és Bambache mérnök vesznekrész a törvény előkészítő bizottságában.

Hogyan néz ki a törvényjavaslat

A tegnapi délelőtti bizottság ülés után a következő tervezetet készítették.

A magánvállalatok kötelesek 50-től 75 százalékos etnikailag román származású tisztviselőket alkalmazni, a magánvállalat kontossága szerint.

Ilyenformán a nemzetvédelmet szolgáló vállalatoknál a törvény meg fogja kívánni a 75 százalékos arányosítást, míg a fennmaradó 25 százalékból 20 százalékot tehetnek ki román állampolgárságú kisebbségek és 5 százalékot külföldiek, ezek azonban csak abban az esetben, ha alkalmazásuk a vállalatnál, mint specializáltaknak a vállalat működése szempontjából nélkülözhetetlen.

A külföldiek számára fenntartott öt százalékos megengedhető a többi magánvállalatoknál is, ahol az etnikai arányszámot 50 százalékosig lehet leszállítani.

A megkorlátozások

Amennyiben a külföldi alkalmazottakra nincs szükség, ebben az arányban lehet növelni a más nemzetiségű román polgárok számát.

A javaslat azon magánvállalatok számára, amelyeknél ez az arányszám nem áll rendelkezésre, hat hónaptól egy évig terjedő türelmi időt ír elő, mely idő alatt a vállalatoknak alkalmazkodniuk kell a törvényhez.

A törvényvel kapcsolatos visszaéléseket a következőképpen fogják büntetni:

1. Az iparpártolási törvény kedvezményeinek időleges megvonása,
2. az iparpártolási törvény kedvezményeinek teljes megvonása,
3. az importjog megvonása,
4. a vállalat teljes megszüntetése.

A törvénytervezetet a fenti formában Pop Valernek nyújtották be, aki ismertetni fogja azt a minisztertanácsban.

A minisztérium vezető köreiben az a verzió kering, hogy amennyiben a parlamenti ülésszakon nem fogják tudni már megszavazni a törvényt, úgy azt törvényrendelet formájában fogják a parlamenti szünet ideje alatt életbe léptetni.

Mi az etnikai eredet?

A jobboldali sajtó természetesen üdvözi a tervezetet, de meglepő a demokrata sajtónak a magatartása.

Ezek a lapok még egyetlen esetben sem emelték fel szavukat a törvényjavaslat ellen.

és egyetlen ellenzékinek nevezhető megnyilatkozást a Tempo című lapnak igen diplomatikusan formában feltett körkérdéseiben láttunk. A Tempo kérdést intézett egyes po-

litikusokhoz, mi a véleményük általában az etnikai eredetről.

Titel Petrescu szocialista vezér így válaszolt:

„Az etnikai kérdés felvetése a fajelmélettel azonos. Egyébként nálunk kevesen beszélhetnek ilyesméről, kevesen igazolhatják pontos leszármazásukat, hiszen csak 1864-ben létesítettek az országban anyakönyveket. Ezért két nemzedéken túl nem is lehet visszamenőleg az etnikai eredetet megállapítani.”

Iorga az alábbi bernat-shawi választ adta: „Nem tanulom annyit, hogy erre a kérdésre válaszolhassak.”

Goga a következőket mondta: „Minden azok a románok, akiknek anyanyelve román és görögkeleti, vagy görögkatolikus vallásuk, etnikai román származásuk.”

Radulescu Motru egyetemi tanár a következőket mondta: „A tudományban az etnikai szónak igen széles értelme van: faji és kulturális elemekből tevődik össze. Politikában lehet beszélni etnikai eredetről, de a tudományban, ismétlem, az etnikai eredet értelme a semmivel egyenlő.”

Törvény a kartellek ellen

Az ipari és kereskedelmi minisztérium készíti elő Pop Valer egyik fontos reformját, a trösztök és kartellek rendszabályozásáról

szóló törvénytervezetet. A javaslat azt kívánja megvalósítani, hogy a trösztök és kartellek kérdésében a kereskedelmi minisztérium mellett tiztagu bizottságot létesítsenek, melynek véleményét minden esetben kikérik. A bizottságban három, a minisztérium által kijelölt kereskedő, az iparkamarák két képviselője, a mezőgazdasági kamarák két képviselője és a minisztérium által kinevezett két jogtanácsos fog résztvenni. A bizottság indoklással alátámasztott határozatokat hozhat, amelyek ellen a közigazgatási bírósághoz lehet felfolyamodni. A jelenlegi kartelleknek a törvény megjelenésétől számított 15 napon belül nyilatkozniuk kell, hogy alávetik-e magukat a törvény rendelkezéseinek. A minisztériumban egyébként kartell- és trösztiroda fog működni, mely

havonta fogja felülvizsgálni az árakat és referátumokat fog terjeszteni a minisztérium elé.

Amennyiben a kartellek által megszabott és a minisztérium által elfogadott árak között különbség merülne fel, az ügyet a rendes fórumok elé terjesztik. A törvény ellen vétőket előbb bírsággal, majd az ipari törvény kedvezményeinek időleges felfüggesztésével, visszaesés esetén a kedvezmények megvonásával, végül pedig az illető vállalatok bezárásával fogják büntetni.

A rendcsinálási intézkedések

A törvényhozási intézkedések mellett a kormány és a liberális párt tovább folytatja a közrend helyreállítására vonatkozó tevékenységét is. Mint a Tempo közli, a diákok számára megszavazott 30 milliós ösztöndíjalap kiosztását április elsején kezdik meg. Az ösztöndíjakat tanári bizottságok fogják odaítélni.

Dinu Bratianu, a liberális párt elnöke, körlevelet intézett a vidéki tagozatok elnökeihez, amelyben eltiltja a liberális párt tagjai számára az egyenruhaviselést. A körlevél hangsúlyozza, hogy a liberális párt nemzeti alapon áll, keresztény, de nem licitálja túl azokat, akik egyenruhával és különböző gesztusokkal akarják megzavarni a románok jóhiszeműségét. A körrendelet végül utasításokkal szolgál különösen a fiatalok nevelését és a megyei községi építómunkát illetően. A szélsőséges mozgalmakat le kell gyűrni, mert ezek kompromittálhatják az ország külpolitikáját, mely a szövetségek, a határok és a béke fenntartásán alapszik.

Mussolinij Libiában proklamálni fogja az olasz birodalom és a mohamedánizmus érdekközösségét

Libia kormányzójának királyványa Mu sádni érkezése alkalmából

Róma, március 11. Mussolini közeli látogatására való tekintettel Balbo marsall kiáltványt intézett a lakossághoz, amely így szól: „Harcos, mint ti, a Duce hozzátok hasonlóan nem tűr sértést. Ő Róma tekintélyének védelmezője, az összes Földközi tengeri népeknek anyja.”

Viktor Emánuel olasz király Grandit, Olaszország londoni követét grófi rangra emelte.

Róma, március 11. Hír szerint Mussolini Libiában proklamálni fogja az olasz birodalom és a mohamedánizmus érdekközösségét. Mussolini e sakkhúzásának, amelyel az arab világot Anglia ellen kívánja hangolni, rendkívül nagy visszhangja támadt a nemzetközi politikai életben. Szó van arról, hogy Mussolini az abessziniai Harrart fontos mohamedán gócponttá fejlessze ki.

Aden, az angol világ-hatalom kulcsa

A francia nacionalista front egyik vezérpublicistája, Gustave Hervé, aki a háború alatt a szélsőséges uszítók közé tartozott, a „Victoria”-ban tanulmányt ír s abban azt ajánlja, hogy adják vissza Németországnak Togót és Kamerunt, a két volt nyugatafrikai gyarmatot. „Elvégre is — írja Hervé — mi nagyot veszít Franciaország azzal, ha a Togóból és Kamerunból rájutott részeket visszaszolgáltatja? Hát hiányzik a franciáknak valamijük? Talán nem élhetnek meg a franciák Kamerun nélkül? A francia nép eléggé okos ahhoz, hogy megértse, hogy Franciaországnak nincs ezekre a gyarmatokra szüksége s viszont, hogy mindent el kell követnie, hogy az Európát fenyegető háborús veszedelmet elhárítsa!”

Ugyanazon a napon, amelyen Hervének ez a cikke megjelent, az angol alsóházban a gyarmati szakértőknek egy kis csoportja, amelynek élén Lord Buxton áll, indítványt terjesztett be olyan értelemben, hogy Anglia kezdeményezze a gyarmati hatalmaknak egy értekezletét, amelyen ugyan ne tárgyaljanak a mandátumterületekkel nyilvánított gyarmatok visszaadásáról, ellenben találjanak olyan gyakorlati megoldást, amely az egyenlítőköri Afrikában minden nép számára a nyitott ajtó politikáját kezdeményezné: vagyis politikai értelemben ugyan Anglia ezeken a területeken megtartaná a fűrámat, de szabad kereskedelmi lehetőségeket s a gazdasági téren egyenjogúságot biztosítana minden érdeklődőnek, értsd tehát a németeknek is, akiknek letelepítését s a helyi közigazgatásban való részvételét is biztosítaná.

A Foreign Office nyilván próbaballonnak szánta ezt a kezdeményezést, miután az ajánlattal nem akart maga kiállni; amit jól is tett, mert az irányított német sajtó szinte egyhangulag utasította el ezt az ajánlatot. Németország a maga volt gyarmatait akarja visszakapni és pedig teljes állami szuverenitással s nem hajlandó semmiféle kibuvó, félmegoldásba belemenni.

Ez olyan nyílt beszéd volt, amelyet most már Angliának is meg kellett értenie, ha nem akarja az Abesszinia körül tavaly szerzett keserves tapasztalatait megismételni. Mindenekelőtt a rendelkezésre álló hatalmi eszközök fölött kellett szemlét tartania. S eközben azt a megállapítást kellett tennie, hogy az 1914-i állapottal szemben az angol hajóúrtartalom 1,709000 tonnával csökkent, s hogy amíg akkor az angol hajók a világ egész hajóparkjának 41,6 százalékát tették, azóta annak 26,3 százalékára csuszta le. Ez a megdőbent megállapítás készítette az angol kormányt arra, hogy a közelmúlt hetekben benyújtssa az 1500 millió fontos kölcsönről szóló törvényjavaslatát s nyomban meg is kezdje őrzőngő iramu újrafegyverkezését.

Hihetetlenül tragikus, mert megoldhatatlan világpolitikai konfliktussal állunk itt szemközt.

Az angol világbirodalom — bárhogyan vegyük is a dolgot — már a pusztá létével is bizonyos garanciákat nyújtja annak, hogy a földgömb szárazföldjének egyharmadán viszonylagos rend uralkodik s az emberek nem fáják fel kölcsönösen egymást. A földgömbön való világhivatása nem pusztán imperfalista mámor, hanem azon tulmenően erkölcsi feladat is, mert az emberiségnek jogrendszerbe való szerveződését szolgálja a pusztá hatalmi erőszak helyett.

Ennek a világhatalmi szervezetnek egyik

BERKOVITSNÉ
(Oradeáról)
orth. kóser étterme
BUCUREȘTI,
Str. Lipseani 7. Galeries Lafayette mögött.
Telefon: 4-62-91.

legfontosabb tényezője Afrika. Az angol politika itt régebben a fekete kontinens gerincvonalát alkotó úgynevezett kap-kairói tengely köré centralizálódott s arra törekedett, hogy Afrika középső gerincén, a Nilus mentén építse ki a maga hatalmi övét. A háború óta, főként amióta Anglia belátta, hogy Egyiptomot többé nem birtokolhatja feltétlenül, ezt a vonalat elejtette. Helyébe egy másik, még sokkal hatalmasabb koncepció lépett. A keletafrikai német gyarmatok elfoglalásával ugyanis most már teljesen körülkerítette az Indiai óceánt, amely ilyenformán brit beltengeré lett. Egész Kelet-Afrika, Dél-Arábia, India, a Straits Settlements (Szingapur), Uj-Guinea, New-Zealand és Ausztrália birtokában a világ harmadik legnagyobb óceánja kizárólagosan brit uralom alatt áll s a brit lobogó biztosítja itt a szervezett jog uralmát a szervezeten, nyers erőszak fölött. Ezt a kulturális tényezőt a brit Commonwealth mai szervezetében, amely már nem egy kis kalmárnépnek pusztán üzleti jelentőségű, imperialista térfoglalása, hanem világrészeket kitevő népeknek önként és szabadon vállalt szervezkedésformája, nem szabad szem elől tévesztelnünk.

Itt rejlik már most a megoldhatatlan konfliktus tragikus magva. Anglia, a vele 1926 november 18-án szerződéses viszonyban álló többi brit nemzettel egyetemben és egyetértésben, nem engedheti meg, hogy ezt az indiai-óceáni rendszert a keletafrikai gyarmatoknak német kézbe való visszajuttatásával áttörjék. Ez már nem csupán Anglia magánügye, hanem a brit Commonwealth-be tartozó 472 millió embernek közös ügye is. Anglia — még ha nem is akarná — kénytelen lenne a vele egy birodalmi egységbe tartozó népek közösségi jogát megvédeni, mint ahogy körülbelül egy évtized előtt egy ízben már Ausztrália is fenyegetőzött azzal, hogy Amerikához csatlakozik, ha Anglia az indiai-óceáni tengeri bázisának megerősítésével nem gondoskodik arról, hogy Ausztráliának az anyaállammal való közvetlen tengeri kapcsolata bármely eshetőségre is háborítatlanul biztosítva legyen.

Már most ugyanúgy, mint a Gibraltár angol birtoka biztosítja Angliának a Földközi tenger fölött való ellenőrző lehetőségét, ugyanúgy az Indiai óceánnak kulcsa az adeni angol erődítmény. Ahogy Gibraltár Észak-Afrika nyugati csúcán jelenti a brit lobogó hatalmát, ugyanúgy Észak-Afrika keleti csúcánál Aden képviseli az angol flotta főhatóságát. Annak a nagy szárazföldi hidnak — Cecil Rhodes emberfölötti méretű elgondolásának — amely Dél-Afrikát Indiával kapcsolja egybe, Aden a csuklópontja, ez a mindössze 194 négyzetkilométer területű, terméketlen, esőtlen szikla, ahová minden liter ivóvizet sokezer kilométernyi hajóúton kell odaszállítani. Ez azonban biztosítja a Földközi és a Vörös tengerhez vezető szabad bejáratot s ezenfelül — a malom- és a sakkjátékból ismert rochade módjára — egyszerre védi a keletafrikai és az indiai szabad hajóforgalmat.

Nem véletlen tehát, ha Anglia éppen most, február 19-én jelentette ki, hogy április elsejétől kezdve Adent, az eddigi protektorátusi területet a hozzátartozó dél-arábiai részekkel együtt önálló gyarmat rangjára emeli s ezzel döntő szöhoz jut-tatja a brit Commonwealth keretén belül. London ezzel a gesztussal akarja nyilván utoljára felhívni Berlin figyelmét arra az eltökélt szándékra, hogy Kelet-Afrikában nincs módja gyarmati engedményeket tenni s hogy ezt az álláspontot hajlandó adeni stratégiai csomópontjának teljes lat-bavetésével is megvédeni.

— **Időprognózis:** Változó felhőzet, többnyire derült idő, enyhe szél, nyugat és északnyugat felől, lassu felmelegedés, csapadék Basarabiában és a tengerparton. Tegnap délután a fővárosban 14 fokot mértek.

Látogatás az angol ipari vásáron

Az angol királyi család a legszorgalmasabb látogatója az ipari vásárnak

London, március 11. Negyvenötmillió lej három nap alatt rádiogramofonokért... Ez a horribilis összeg egyetlen angol gyár forgalma a brit ipari vásár első napjaiban. És ez sem valami csodálatos kivétel, hanem csak egy példa a sok közül. Rekord az egész vonalon. A múlt esztendői kedvező eredmények megduplázódása napirenden van. Kimerült illatszergyáros boldogan fogadkozik, hogy legalább három hónapig nem áll szóba vásárlóval. Pipagyáros sátrán négy tábla hirdeti, hogy teljes készletét négyszer eladta — négy világrésznek. Hatvanöt országból harmincezer vevő sereglett ezeröt-száz kiállító körül, válogatott, rendelt, vásárolt. Többet, mint bármikor, többet, mint reméltek.

A legszorgalmasabb királyi vásárlók

A vásár nagyszerűen sikerült, mert minden előfeltétel meg volt arra, hogy hűségesen tükrözze a világgazdaság és mindenekelőtt a brit világbirodalom gazdasági életének egyre javuló helyzetét. A várakozást felülmúló rekorderedményekben az angol királyi családnak nem kis része van.

Nincs az a kötelességtudó áruházai be-vásárló, aki alaposabban, önfeláldozóbban robotolt volna az Olympia és a White City összesen husz kilométernyi kiterjedésű sátorvárosában, mint VI. György király, Erzsébet királyné, Mary anyakirályné és a kenti hercegi pár. Valljuk be, hogy van valami meghatón nemes ebben a példaadó igyekezetben. A Windsor-ház tagjai tudják, hogy VIII. Edvárd távozása megosztotta a brit ipart leghatásosabb propagátorától. A volt király szuggesztív befolyása egy szóval, egy gesztussal egész iparágaknak lendületet adott. Ha felhuzta nadrágját és megmutatta, hogy ő az új stílus „zoknikat” hordja, pár óra alatt millió és millió ilyen harisnyát rendelt a világ. Ezt a személyi varázst a királyi család, összefogva, mint egy válságba került polgárfamilia, munkával, szorgalommal, kitartással pótolja.

Nem szabad, hogy a brit ipar megérezze fejedelmi utazójának, koronás ügynökének „nyugalomba vonulását.” Nap-nap után, együtt és külön, sátorról-sátorhoz vándoroltak a Windsor-család tagjai. A kiserőkön már szemmel látható volt a kimerültség nyoma, de Mary, George és Elisabeth fáradhatatlanul nézegettek, kérdeztek, mosolyogtak, vásároltak. Királyi példával, de polgári közvetlenséggel növelték, tüzeltek a vásár rekordhangulatát. Nyíltan bevallott kedveltséggel csak akkor fordultak el, ha játékaik villantak feléjük a polcokról vagy harcrakész ólomkatónák masiroztak papírmásé csatatereken. A csodálat és elismerés mindenekelőtt az anyakirálynét illeti. Az egy esztendő előtt özvegyiségre jutott, hetvenesztendő fejedelmi hölgy, aki a számára rezervált egyes számú vásárlójelvényvel mel-lén négyszer vagy ötször vándorolta végig a vásárt, mint ahogy ezt 1915 óta csak egyszer mulasztotta el, a múlt évben, közvetlenül férje halála után.

A koronázás hangulata

Az Olympia hatalmas csarnokában, mely modern átépítés után ezidén újjászülött, az angol királyi család előtt feltárult a brit világbirodalom. Az áru felsorakozása minden diszszemlélnél jobban érzékeltette a csodálatosan felépített államszerkezet egységét. Dél-Afrika aranya és Cyprus arany-sárga citromai, Rhodézia dohánya, Kénya kávéja, India teája és omló selymei, New-fouland válogatott szőrmei és szárított halai, teknősbéka és teniszgömb, sajt és méz, tojás és bor Ausztráliából, Newzealand befőttjei és huskonzervei, Malta söre és ver-mutja egy-egy színtartó csak abból az ezer-

nyi színben szírványozó mozaikból, melyet ez a birodalmi vásár, mint a világrészek kirakata elének vetít.

Az angol ipar maga a koronázási előkészületek jegyében áll. Csak itt látni igazán, hogy az ősi Westminster Abbey pár ünnepi órája mit jelent a brit gazdasági élet számára. Ezernyi vonatkozásban használgják fel a közelgő nagy napok motívumait. Nincs olyan iparág, mely valahogy ne találna kapcsolatot a „Coronation” eseményeivel. Az Union Jack színei, „vörös-fehér-kék” a legkülönbözőbb tárgyakból és anyagokból vil-lan elő. Másutt meg méltóságteljesen fénylik a „koronázási arany,” az 1937-es angol ipar egyik kedvenc színe. A játékvásáron millió és millió gyerekszoba vágyálmainak beteljesüléseként hangtalan villanymotor ün-nepélyes ritmusára elindul a koronázási díszmenet.

Ezernyi apró figura hajszálya hűséges másolatban életre kelti a történelmi processzió minden részletét. A díszruhák hermelinben és brokátban pompázó megszámlál-hatatlan változatai fonódnak egymás mellé. Külföldi küldöttségek egyenruhát tul-csillgolja a maharadzák gyémántos díszje. Aranycímeres heroldok lovagolnak az arany-eretes hintók előtt és a mosolygó királyi párra rámosolygó önmaguk miniatűr mása, a koronázásra vonuló aranypalástos királyi pár.

A British Industries Fair egyéb érdekes-ségei közül csak egy-kettőt említhetünk. Fel-fedeztem például egy szemmel láthatólag igen eredményes iparágat, mely egyesegyed-ül szétszedett hajókból él. Ez a hatalmas plymouthi műhely híres hajók maradványait lakásberendezési tárgyakká dolgozza fel. A nagymultu Mauretania faanyagából butorok, virágpókok, sőt még fűrdőkádak is készülnek kutyák számára. Kevésbé ro-mantikus jellege van a legújabb borotva-pengének, mely takarékos és pedáns polgá-rok öröme lesz. Tudniillik nem két, hanem négy éle van és még hozzá meg is vannak szépen számozva, hogy ellenőrizni lehessen igénybevételét. Kórházak, elmeigógyintéze-tek és börtönök számára viszont olyan bor-otvakészüléket ajánlanak, melyből a pen-

Szüntesse meg ezzel az új házi kezeléssel

Egy orvos csodálatos felfedezése.

Kinózzák Önt váll és hát-fájások? Nem moruságosan érzi magát, rosszkedvű, vagy merült? Megbénítja az ischias, vagy kinózzák lábait a reuma, vagy idegfájdalmak a karja? Akkor áztasson egy puha kendőt forró víz mellyhez elegendő Saltrates Rodellt vegyített, ha ezt fehérré tegeje. Tegye arra a helyre, ahol fájdalmat érzi. Aztassa a kendőt megegyezően és tegye ismét rá. Ezt ismétlje három-hatsz vagy míg az enyhülés beáll. Ez a saltrates egy hatásos, keresztül-hatoló oldó-szer. Beszívód a pórusokba, mint a tinta a papírba. Feldoldja a urin-sav kicsi, túfinomságu, pengélességű kr-tályait. Az állandó, nyomasztó fájdalom, mely a teljes kipihenést bármily helyzetben lehetlenné teszi, a kinózzó szúrás, mely az izmok minden kinyújtásánál, vagy az ízületek hajlításánál félelemmel töltik el, — mint egy csoda által e-tűnnek. Ön békésen alszik 8 órát. Ha az egé-teszte fáj, rosszkedvű és fáradtnak érzi magát, hirtelen Saltrates Rodellt a fűrdőjébe. Az erd-mény csodálattal és elvezetel fogja eltüntetni. Kapható minden gyógyszerárban, és drogé-riában.

gét csak a titok tudója, tehát az ápoló vagy a börtönőr veheti ki.

Uj találmányok, régi bevált cikkek egy-aránt bevőre találtak. Ezen a vásáron senki sem panaszkodott. Rekorderedmények rekordhangulatban biztosították a brit ipar további virágzását egy teljes esztendőre.

Tavaszi szövetvászonaim

megérkeztek. Dus választék.

Silberger Ernő

uridivat szalon Cluj, Regele Ferdinand 2 a. Platsintár felett.

Olaszország is ellenzi a Habsburg restauráció tervét

A Giornale d'Italia leleplezései egy elmaradt puccs-kísérletről

Róma, március 11. A „Giornale d'Italia” feltűnést keltő leleplezést közöl az osztrák legitimisták puccstervéről. A lap azt írja, hogy Ottó főherceg a svájci osztrák határig elkísérte a napokban hűgát, Etelka főhercegnőt, aki Bécsbe utazott. Az osztrák legitimisták, akik elhatározták, hogy meglepetésszerűen hazaviszik Ottót, ezt az időpontot választották ki az államcsiny előkészítésére. Alakult még nem voltak tájékozva Németország és Olaszország fel-fogása felől és nem gondolták, hogy ellen-zésre fognak találni. Az olasz kormány azonban idejekorán értesült a tervről és erőlyesen lépett fel ellene. Róma értésére adta az osztrák legitimisták vezetőinek, hogy szándékuik nemcsak kudarcot vonna maga után, hanem esetleg súlyos bel- és

külpolitikai bonyodalmakra is vezethet. A olasz közbelépés azután egyszerűen vég-revetett a legitimisták készülődéseinek.

Hétfőn este egyébként ismeretlen forrásból az a hír terjedt el Budapesten hogy a múlt hét végén Budapestre érkezett Felix Habsburg főherceg. Habsburg Ottó főherceg testvéroccsa, aki egyik Esterházy gróf vendégeként látogatott el Magyar fővárosba. Olyan hírek is forgalomba kerültek, hogy a főherceg két utársaságában az egyik dunaparti bárban megjelent. Jól informált helyen kijelentették, hogy a hír teljesen valótlan, a hercegnem tartózkodik és nem is tartózkodott Magyarországon területén.

— **Pusztító orkán Dél-Afrikában.** Fokvárosból jelentik: Szokatlan méretű orkán pusztított ma éjjel Port Darwin városában. Igen sokan megsebesültek, 30 haláznajó eltűnt.

— **Román varrottások, szöttek és szönyegek kiállítása.** A Bucurestiben székelő román népművészeti társaság Clujon román varrottásokból, szöttekből és szönyegekből álló kiállítást rendez. A kiállított kézimunkákat egy prahovamegyei ipari leányiskola növendékei állították elő. A kiállítás a Cercul Militarban, a román cserkészek székhelyén lesz. Memorandumul ucca 21. szám alatt. A kiállítás március 12-én nyílik meg és husz napig tart. A kiállítás d. e. 9—1, d. u. 3—8-ig van nyitva. A belépés díjtalan.

Április 26-án indul az UJ KELET

párizsi társas-utazása

Részvételi díj 15.600 lej.

Jelentkezni lehet március 25-ig.

Kérjen prospektust az Uj Kelet utazási osztályától.

Ha igaz zsidók bizo a fajelmé itt ugyani ság léleksz tehát anna kétezer lak

A régi lőkat zsú rajonokban szen kevé tett szert Ezek a kis zsidó zsidó köző és itt is k ez a kis c külvilágga mint a ke

Jellemző igazgatója zott elmon zottja van adna mu singforsba jelentkező

A kis z sen zárna lástól, me irányzatai deröusch zsidó kong jához tart szervezeté zérük jell su asszou

Bár ne az ország azon két után nyev valóban n ket. Erős mesét, a fo tás”. A f relmes ah kitevő své nak tekin hogy min közlemény is. A tör metország tette Finn sát, nem iránti szin ga is a r Akinek elöítételek gében a fog ebből az o szer, vagy volna má és gazdas

Alapjék kozásokba szágban. el a zsidó alig 0.5 s ezer főny haszna v jogoknak megek a ban régo nem lehe vezőeknek előlétele len zsidó zsidó isk még. Arr oktatás s mindig n döst. A z más nem segít az az állam nyelvisme az iskola egyik, va

Itt is parlamen uralomra sen korp zésre és érik a k önállóság lönösebbe

Két ország, ahol nincs antiszemitaizmus

A demokrata Finnország, ahol kétezer lakosra esik egy zsidó és a demokráciától eltávolodó Esztorozság, ahol zsidó tanszék van az egyetemen

Varsó március elején.

Ha igaz volna az antiszemitaizmus tétele a zsidók bizonyos befolyásáról, úgy Finnország a fajelmélet fanatikusainak ideálja lehetne. Itt ugyanis alig 1750 zsidó él. Az összlakosság lélekszáma három és félmillió, a zsidók tehát annak 0.05 százalékát alkotják, vagyis kétezer lakosra esik egy zsidó.

A régi cári birodalom százazereket és milliókat zsúfolt össze a nyugatorozsi „telepítési rajonokban” Finnországban azonban csak egyszázalékos, kivételesen megtört zsidó tehetett szert produktív egyszázalékosra.

Ezek a családok alkotják ma Helsingfors kis zsidó hitközségét. Mert a finnországi kis zsidó közösség a fővárosra koncentrálódik és itt is két-három uccára. Nem csoda, ha ez a kis csoport egész szűk körben él és a külvilággal nincsenek egyéb kapcsolatai, mint a kereskedőnek a vevőéhez.

A finnországi zsidó közélet

Jellemző egy nagy nemzetközi konszern igazgatójának a kijelentése, aki többek között elmondotta, hogy többszáz alkalmazottja van és mert maga is zsidó, szívesen adna munkát zsidóknak, de amióta Helsingforsban működik, egyetlen zsidó sem jelentkezett nála alkalmazásra...

A kis zsidó közösségben, amelyet sikeres zárnak el újabb bevándorlási utánpótlástól, megtalálhatjuk a mai zsidóság összes irányzatait. A hitközség főnöke, dr. Ferdinánd szigorúan vallásos cionista, aki a zsidó kongresszusokon a Mizrahi frakcióhoz tartozik. Jabotinski és az „ujcionista szervezetének” hívei sem hiányoznak. Vezérik jellemző módon keresztény származású asszony, aki házasság útján lett zsidó...

Finnország kisebbségei

Bár nem lehet szó a zsidók befolyásáról az ország politikájára, Finnország mégis azon két ország egyike, amelyek a háború után nyerték el függetlenségüket és azóta valóban megőrizték demokratikus jellegüket. Erős demokrácia dönti itt meg azt a mesét, hogy a „marxizmus zsidó specialitása”. A finn nép elég demokratikus és türelmes ahhoz, hogy az alig tíz százalékos kitévő svéd kisebbséget teljesen egyenjogúnak tekintse a finn többséggel, annyira, hogy minden hivatalos hirdetésben és közleményben ott láthatjuk a svéd szöveget is. A történelmi eredetű rokonszenv Németország iránt, amely 1917-ben elősegítette Finnország függetlenségének kivívását, nem alakult át a nemzeti szocializmus iránti szimpátiává a finn népben, amely maga is a nemárja nyelvcsaláddhoz tartozik. Akinek gondolatait nem az antiszemita előítéletek irányítják, fenntartás nélkül magáévá fogja tenni azt a véleményt, hogy ha ebben az országban 0.05 százalék helyett tízszer, vagy százszor több zsidó élne — aligha volna más ennek az országnak a politikája és gazdasága!

Esztorozság 5000 zsidója

Alapjában véve hasonló, bizonyos vonatkozásokban mégis más a helyzet Esztorozságban. Itt nemzeti kisebbségnek ismerték el a zsidókat, jóllehet az összlakosságuk alig 0.5 százalékát alkotják. De az alig öt-ezer főnyi közösségben nem sok gyakorlati haszna van ezeknek a kulturális autonómjogoknak. Sok mindent, ami más, zsidó tömegek által lakott keleteurópai országokban régóta magától értetődő dolog már, nem lehet itt keresztülvinni, jóllehet kedvezőeknek mondhatók a politikai és jogi előfeltételek Esztorozságban. Például egyetlen zsidó újság sincs az országban. A saját zsidó iskola-rendszer is egészen kezdetleges még. Arról vitatkoznak, hogy mi legyen az oktatás nyelve, jiddis-e, vagy héber és még mindig nem tudták dűlőre vinni ezt a kérdést. A zsidó gyermekek jelentékeny része más nemzetiségű iskolába jár, amit itt elősegít az a körülmény, hogy Esztorozságban az államnyelv mellett az orosz és német nyelvismerteket is megkövetelik, úgy, hogy az iskolaválasztás még nem jelent opciót az egyik, vagy másik kultúrkör számára.

Esztorozságban nincs zsidókérdés

Itt is érezhető bizonyos mértékben a parlamentáris demokráciáról. A tekintélyuralomra való átmenet jelei, ami különösen korporatív rend alakulásában jut kifejezésre és bár ezáltal bizonyos korlátozások érik a kisebbségi jogokat, a zsidó kisebbség önállósági jogait azonban nem érintette különösebben ez a fordulat. Esztorozságban

nincs zsidókérdés olyan értelemben, mint más tömegesen zsidó lakta országokban. Azok a kérdések, amelyek a kis zsidó nép-reteg számára égetővé váltak, a többi lakosság számára is megoldásra várnak. Így például az akadémikus pályák tulzsufozása nem csupán zsidókérdés Esztorozságban. Sok kereskedő és alkalmazott látható itt, akiknek akadémikus végzettségük és titulusuk van. A dorpatyi egyetem általános numerus clauzust vezetett be, amely az összes főiskolásokra vonatkozik, hogy ezáltal megakadályozzák az egyetemek tulzsufozását.

Esztorozságban nincs talaja az antiszemitaizmusnak, miután a zsidók gazdasági és társadalmi érdekei nem érintik és nem kerestek az eszt többségi nép érdekeit. Mindkét nép elnyomott volt a cári uralom idején. Természetesen most is akadnak elemek — főleg orosz emigránsok és német náciik, — akik igyekeznek elhínteni Esztorozságban is a faji antiszemitaizmus magvait. De az ilyen elméletek csak ott érvényesülhetnek, ahol a zsidó elem iránti gazdasági félté-

kenység és konkurrenca-félelem megteremtí a szükséges előfeltételeket. És éppen ezek az előfeltételek hiányoznak Esztorozságban.

Zsidó tanszék a dorpatyi egyetemen

Hogy Esztorozság mértékadó köreiben mennyire nincs helye az antiszemitaizmusnak, azt mutatja az a tény is, hogy 1933 végén a dorpatyi egyetemen önálló tanszékét létesítettek a zsidó tudományok számára. Dr. Lázár Gulgovitscot, aki a lipcsei egyetem tanára volt, hívták meg a dorpatyi egyetemre rendes tanárnak és itteni tudományos tevékenysége csak emelte nagy hírnevét. A zsidó tudományok tanszéke nagy fejlődésen ment keresztül. Sok zsidó ifjú foglalkozik judaisztikai tanulmányokkal és külföldről is sokan keresik fel az egyetem zsidó fakultását. Jellemző, hogy a Harmadik Birodalomból nemzsidó teológusok jöttek Dorpatba, hogy tanulmányaikat kiegészítsék a zsidó irás ismeretével.

Az esztorozsági zsidó tanszék meggyőző példa arra, hogy milyen lehetőségei vannak még ma is a pozitív zsidó munkának.

Greta Garbo — Kaméliás hölgye bemutatója a Select Mozgóban!

Tegnap mutatták be Dumas híres regényének színváltozatát, a KAMELIÁS HÖLGYET. Elmondhatjuk, hogy GRETA GARBO ez utolsó filmjében a filmjátszás csúcsteljesítményét adta. A filmről kritikát nem írhatunk, csak ajánljuk mindenkinek azzal, hogy művészi élménytől fosztja meg magát az, aki elmulasztja megtekinteni a filmet.

Kétmilliárd lejjel felemelték a vasut költségvetését

BUCURESTI, március 11. A CFR költségvetését az 1937—38 évre elkészítették és az 12,636.000.000 lejt tesz ki, a tavalyival szemben az előirányzat 2,094.000.000 lejt pluszt jelent. A beruházások tételei között szerepel a Bumbesti—Livezeni vonal 300,000.000 lejjel. Az autómotorok számának felemelésére 14,121.000 lejt szánnak, a kocsik növelése és karbantartása céljára 7,239.697 lejt irányoztak elő. A személyi tételeket is felemelik. A passzív védelem számára 20 millió lejt vettek fel, a munkapénztár szubvencióját 50 millióval felemelik. A 10, illetve 15 százalékos tarifá-emelésekből befolyó 1 milliárdot teljes egészében a nemzetvédelem céljára fordítják.

Hatvanesztendő aradi kereskedőcég kálváriája

A város kiegészített a céggel, de az üzlethelyiségre már új igénylővel tárgyalnak

Arad, március 11. (Az Uj Kelet tud.) Régi aradi zsidó kereskedőcég üzleti kálváriája került a napokban külföldi vita középpontjába, az aradi városi időközi bizottság ülésén. A Moskovitz Zsigmond ruhakereskedő cégről van szó, amely 62 év előtt alakult és az utóbbi időben fizetési nehézségek közé jutott. A cég, amelynek helyisége az aradi városi színházépületben van, utóljára már az üzletbért sem tudta megfizetni és lassanként a várossal szemben fennálló bértartozásai 14 ezer lejre gyűltek fel. A város erre megindította a kilakoltatási eljárást a Moskovitz céggel szemben. Az üzlet tulajdonosa, Moskovitz József, legutóbb kedvező ajánlatot kapott és így reménye van arra, hogy sikerülni fog vállalatát szanálni. Moskovitz ekkor ajánlatot tett a városnak, hogy régi üzlet-tartozását havi 500 lejes részletekben fogja kiegyenlíteni. A város az ajánlatot elfogadta és ennek megfelelően megtörtént a megegyezés.

Annál különösebben hatott az a hang, amelyet legutóbb a Moskovitz cég helyzetével kapcsolatban a városi időközi bizottság ülésén megütöttek. Bár, mint fentebb említettük, a város megegyezett Moskovitz-al, felszólalt Sporea Ioan dr. átmeneti bizottsági tag és annak a véleményének adott kifejezést, hogy Moskovitzot kímélő alkudozást világított meg. Érte-

kell tenni a városi üzlethelyiségből. Berzovan Ioan, pénzügyi tanácsos válaszában rámutatott arra, hogy a város március 2-án megegyezett Moskovitzsal, aki három nap múlva az első részletet már ki is fizette. Ilyenformán a szóbanforgó javaslatról szó sem lehet. Sporea Ioan dr. azonban továbbra is megmaradt álláspontja mellett és annak a nézetének adott kifejezést, hogy Moskovitz nem fogja tudni fizetni a részleteket. Berzovan tanácsos ekkor ezeket mondotta:

— Eltekintve attól, hogy egy 62 esztendő multtal rendelkező kereskedőcégről van szó, de különösképpen tartom, hogy egy az időközi bizottság által elfogadott megegyezést éppen egy bizottsági tag tegyen vita tárgyává. Tudom, hogy közbenjárás történt annak érdekében, hogy a helyiséget Ariton szabómester kapja meg, de ha a helyiséget a város neki is adná, ez csak a törvényes formások betartásával történhetik meg.

A vitának Coticu Romulus dr. polgármester vetett véget azzal, hogy amíg Moskovitz fizetni tudja a megegyezéses részleteket, szó sem lehet arról, hogy helyiségét másnak adják ki.

Az interimár bizottság ülésén elhangzott vita mindenestre különös, kulisszák mögötti alkudozást világított meg. Érte-

sülésünk szerint az Ariton férfiszabócég ajánlatot tett az üzlethelyiségre a városnak, annak ellenére, hogy a helyiséget még mindig a Moskovitz cég bérlti. Arra még eddig nem volt példa, hogy előre jelentkezessen valaki városi üzlethelyiségre és tudunkkal, ha egy helyiség megürül, úgy a városnak nyilvános árlejtést kell kiírnia, de semmiestre sem lehet az ilyen kérdést befolyással támogatott magántárgyalások útján elintézni. Jelen eset annál kirívóbb, mert a Moskovitz cég több, mint hatvan esztendeje bérlti a szóbanforgó városi üzlethelyiséget és ezért joggal tarthat igényt a város részéről méltányosságra.

A nyugati szertartású hitközségek jubileumi kongresszusa

Az Ardeal-Banati nyugati szertartású Izr. Hitközségek Szövetsége Elnöki Tanácsa március hó 9-én tartotta Oradean évnegyedi elnöki ülését, melyen résztvettek a transzilvániai és banati hitközségek képviselői közül számos egyházi és világi delegátus. Dr. Adorján Armin országos elnök megnyitójában vázolta a szövetség helyzetét és értékelte az előző évi munkáját és az értékeléshez csatlakozott a hitközségek vezetőit és delegátusait. Rámutatott a szövetség feladataira a hitközségek megerősítése és fejlesztése érdekében.

Elnöki megnyitó után Lax Salvator előterjeszti jelentését az Iroda munkájáról, mely jelentést a gyűlés egyhangulag elfogadott.

Ezután a gyűlés az Iroda által kiadandó Évkönyv ügyével foglalkozott és úgy határozott, hogy ezévben egyedül adja ki az Évkönyvet, melynek szerkesztésére dr. Lövy Ferenc főrabbi és Lax Salvator főtitkár kérte fel.

A f. évi kongresszus, mely egyuttal az Iroda fennállásának 15. éves jubileumi közgyűlése is lesz, május 2-án és 3-án lesz Oradean. Ezen kongresszuson tartja meg a szövetség a dr. Kecskeméti emlékműpélt és létesíti emlékének megörökítésére a Dr. Kecskeméti emlékalapot is. A kongresszuson az istentiszteleten az ünnepi beszédet dr. Lövy Ferenc főrabbi, a Kecskeméti emlékbeszédet dr. Vágvölgyi Lajos aradi főrabbi és az Iroda 15. évi jubileumi működéséről szóló beszédet dr. Fischer József elnök fogja mondani. Ez alkalomra az Iroda külön ünnepi kiadványban fogja megörökíteni a jubileumot, az elhangzott beszédeket és a kongresszus lefolyását és ezen kiadványt Lax Salvator főtitkár fogja szerkeszteni.

Végül a gyűlés foglalkozott az állampolgári, hitoktatás, hitoktató-képzés kultuszalkalmazottak-képzése, zsidó iskolák részére szükséges tankönyvek szerkesztése ügyével is és ezekben is érdemleges határozatot hozott. A gyűlés több hitközségi vitás-ügy, beadványok, stb. elintézésével lelkes hangulatban a késő déli órákban ért véget. Ez alkalommal ünnepelte az Elnöki Tanács dr. Adorján Armin elnököt hetven éves születésnapja alkalmából és dr. Lövy Ferenc targonmestert és dr. Vágvölgyi Lajos aradi főrabbit talmácsolták a Szövetség jókívánságait szerzett elnöküknek. A delegátusokat az oradeai hitközség közében vendégül látta a gyűlés után. (L. S.)

— Ha gyomrát elrontotta, azonnal igyék egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez az emésztőcsatorna tartalmát gyorsan feloldja és biztosan levezeti, a bélműködést elrendezi, az anyagcserét fokozza és friss közérzetet teremt. (Az orvosok ajánlják.)

— A Compero hajó újra Constantába érkezett. Bucurestiből jelentik: A Compero spanyol kormányhajó, amely nemrégiben Constanta kikötőjében konfliktusba keveredett a hatóságokkal, mert négy tisztje, Franco tábornok hível megszóltak, ismét megjelent a román kikötővárosban, hogy 8000 tonna benzint rakódjon be Barcelóna számára.

Egész Észak-Amerika területén egyre fenyegetőbb arányokat öltenek a sztrájk-mozgalmak

Newyork, március 11. (Rador). A Middle West ipari kerületeiben a sztrájkmozgalom egyre terjed. A Chrysler-üzemek 75.000 sztrájkoló munkásán kívül abbahagyta a munkát a Firestone- és Akron-gyárak 10.000 alkalmazottja is. Csikágóban a földalatti vasút 450 kocsivezetője elfoglalta az állomásokat és vonalakat és megbénította a forgalmat. Detroitban egy nagyüzemben a tisztviselők karbantartott kezük sztrájkját proklamálták. Illinois, Wisconsin, Indiana és

Michigan államok gyapotipara fenyegetve van. A sztrájk komolyan veszélyezteti a General Motors, Chevrolet, Fisherbody gyárakat, amelyek a Lewiys-szindikátusba vannak tömörülve.

Washington, március 11. (Rador). A Chrysler-gyár vezetősége arra kérte a hatóságokat, őrítsék ki detroiti üzemeiket, amiket a sztrájkoló munkások megszállva tartanak.

KÖZGAZDASÁG

Gazdasági hetiszemle

— Banati levél —

Timisoara, márc. 11. (Az Uj Kelet tud.) A márciusi tavaszi szezon már megindult. Az üzlet felélénkült, illetőleg a fogyasztás érezhetően feljavult az egész vonalon. A március eleji szezonot kétségtelenül erősen befolyásolja az a körülmény, hogy a husvétii ünnepek az idén immár március végére esnek s így a kora tavaszi szezonot most az ünnepi vásárlások is felélénkítik.

Csöndes a bankpiac — emelkednek a betétek.

Informátoraink közül az ismert bankigazgató e héten azzal fogadott, hogy nincs „érdekes” mondanivalója a gazdasági szemle számára. Többek között arra hivatkozott, hogy európaszerte igen nyugtalan a helyzet, a tőke pedig ennek megfelelően várakozó álláspontra helyezkedett. Már egy hete, hogy szinte úgy tűnik, mintha késsel vágják volna el a különben korábban élénken lebonyolódó üzletek fonálát.

— Aztán — mondotta a továbbiakban — új vállalkozásokról alig esik szó. A magán-tőke újból a bankokba vándorol betét formájában, ami annak a jele, hogy a magán-keletkezések pillanatnyilag legalább nem hajlandóak semmilyen kísérletekre bocsátkozni s pénzét a komolyabb, nagyobb pénzintézetekre bizzák.

Ezzel kapcsolatosan, természetesen, arról is meg kell emlékeznünk, hogy a heftő nagy hossz-nak örvendő különböző értékpapírok körül is bizonyos áresések állottak be. Ezúttal kivételesen szilárd alapot csak a nehézipar részvényei és általa kibocsátott értékpapírok — mozognak.

— Az export-import körül pedig pillanatnyilag érezhető szelcend dominálja a helyzetet. Ez érthető és egyben szoros összefüggésben áll a kormányának az új illetékekre vonatkozó intézkedéseivel. Az exportörök és importörök is várakozó álláspontra helyezkedtek, illetőleg most ejtik meg az újonnan kivetett illetékekkel egyúttal új kalkulációkat. Ez pedig időt igényel s addig az üzlet is veszít tempójából.

Baj van a román gabona-erport körül

A román gazdasági élet vezető köreiben komoly nagy vita folyik a gabona de főleg a buzaexport további lehetőségeiről. Ma még nem lehet tudni, mikor fejeződik be ez a kétségtelenül tartalmas vita — ezzel szemben tény az, hogy a buza ára hétről-hétre csökken és morzsolódik.

Nagy általánosságban szemére vetik Negura miniszternek, hogy az árak szabályozásával rossz politikát követett, melynek most aztán az egész ország gabonakereskedelme issza meg a levét. Valójában: tavaly közvetlenül a gabona, illetőleg a buza betakarítása után az a szinte kivételes helyzet állott elő Románia számára, hogy természetesen, egyszerű kvalitású buzával teljesen kezében tartotta az egész nemzetközi piacot. Majdnem példanélkül állott az a momentum, hogy Negura miniszter elnöksége alatt működő legfelsőbb gazdasági bizottság nemcsak romániai, hanem nemzetközi viszonylatokban is megszabta a buza árát.

Természetesen, a legnagyobb baj abból származott, hogy ezt a rendkívüli szituációt Románia nem használta ki elég reálisan. Pedig kihasználhatta volna. Mint ismeretes, Kanada és Északamerika általában az 1936-os esztendőben rendkívüli nagy deficitet zárta le termény-mérlegét. Ezek az országok egy pillanatig sem jöhettek számításba az európai exportot illetően. Ilyenformán majdnem az összes importra szoruló európai országok Románia felé irányi-

tották tekintetüket és szinte versengtek a román búzáért.

Csak hogy a gazdasági bizottság minduntalan olyan árakat szabott meg, hogy még a nagy buza-hiány közepette is ezek az importaszoruló országok nem igen ostromolhatták a kívánt mértékben a román piacot. Ennek következtében ezek az államok mindig a pillanatnyi szükséglet fedezésére szorítottak és az ugynevezett halaszthatatlan szükség-búzáért fizettek is minden esetben olyan árat, amilyet Bucarestben megszabtak. Csak hogy közben megjelent az argentinai buza, mely ár és minőség tekintetében is felvette a versenyt a román búzával. A terméjelentések viszont világszerte arról számolnak be, hogy az 1937-es év is jónak ígérkezik, így tehát illuzórikus most már arra várnunk, hogy a román buza majd közvetlenül az új termés előtt május-juniusban olyan árakat fog elérni, melyek bőven kárpótolni fognak mindenkit, aki érdekelt ebben az ügyben. Ez a felfogás semmiestre sem áll!

Ezzel szemben most is a legfelsőbb gazdasági bizottság állandóan olyan árakat kreál, melyek sehogyssem illeszkednek be a reálitások keretébe. A helyzet jellemzésére talán elmondhatjuk, hogy nagy általános-

ságban 5-6, illetőleg Italia esetében közel 15 százalékkal magasabb árat állapított meg, mint amennyi a buza nemzetközi árfolyama. Nyilvánvaló, hogy ilyen körülmények között nem akadhat vevő a román búzára.

Gabonapiac: A terményárakkal kapcsolatosan egyébként éppen most kapjuk a legújabb híreket s ezek szerint az a körülmény, hogy a kormányának sikerült Belgiummal tranzakciót kötni komolyabb buzaszállításokra, újból megszilárdította — legalább átmenetileg — a gabona, de főleg a buza árfolyamát. Az árak a következők: 78-as buza 415, illetőleg 79-80-as 425, továbbá tengeri 250, zab 300, takarmányárpa 290, tavaszi árpa 320, muharmag 400, napraforgó 380, tökmag 750, cirokmag 250 lej mázsánként.

Lisztpiac: A lisztpiaci árakat az alábbiakban adjuk: Nullás kismalmi 830, azaz nagymalmi 840, továbbá: 4-es 750-760, 5-ös 700-710, 6-os 650-660 és végül korpa 285-290 százkilónként szákkal együtt.

Idégség a textilpiac

Az a körülmény, hogy a fonalakra a kormány új fogyasztási illetéket vetett ki — a textilpiacot érezhető kavarodást idézett elő. A kivetett összeg a nyers árura 12-30, valamint a készárura 25-60 lej különként az áru minősége szerint. Ezek a kivetett illetékek máról holnapra általános drágulást idéztek, illetőleg idéznek majd elő az egész vonalon.

Az adott körülmények között a gyáros és a nagykereskedő is már kénytelen-kelletlen belekalkulálja az új kötésekbe ez az új illetéket. Vagyis: a detailkereskedelem már felárral vásárolja és szerzi be új szükségleteit. Ezzel szemben áll, hogy a raktáron levő hasonmínőségű és gyártmányú árut — a detailista — pillanatnyilag, hogy az üzlet menjen és fennakadás ne álljon be, még a régi áron értékesíti. Holott az elfogadható polgári és üzleti szellem is azt tartaná, hogy most az új áremelkedés küszöbén immár a meglevő árut is felárral értékesítse.

Csak hogy a detailista tisztában van azzal, hogy ezidőszent bármi áremelés teljesen megfojtaná a tavaszi szezonot, ez a körülmény pedig azt a szó szoros értelmében azt jelentené, hogy a detailista nem tudna eleget tenni a nagykereskedővel és a gyárossal szemben fennálló kötelezettségeinek. Ennek következményét viszont kiszámíthatatlanok volnának az egész vonalon.

A textilpiacot általában megállapítjuk, hogy a kora tavaszi szezon meglehetősen jó auspiciummokkal indult és ennek megfelelően további várakozással tekintenek az üzleti lehetőségek kialakulása elé.

Gazdasági hírek

Timisoara városa megkapta a postakártyákért 17 millió kölcson. Coman Agoston, Timisoara főpolgármestere kedden

3 NAP MULVA

VAN AZ

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

(13. tavaszi sorsjáték)

I. OSZTÁLYÁNAK

A HUZÁSA

Ma,
holnap és
holnapután

AZ UTOLSÓ
NAPOK, amikor
még vásárolhat sors-
jegyeket.

végleges formában perfektuálta a postatakarék bucuresti vezérigazgatóságával a város számára hosszabb lejáratra nyújtandó 17 millió lejes kölcsön ügyét. A szóbanforgó összegből a város 10 milliót a román székegyház építésére és 7 milliót a vágóhid új-építésére fordít.

A Resița-művek kölcsöne. A Resița-művek és a Creditul Industrial között hosszabb ideje folyó tárgyalások eredményre vezettek, s eszerint a Creditul Industrial a nagy vas-művek részére 40 millió lejes investíciós kölcsönt bocsátott rendelkezésére. Ezzel a 49 millióval a Resița nagyszabású modernizálást és építkezést akar végrehajtani Resitan és a környéken.

Timisoara városának és a városi vállalatok költségvetése. Mint értesülünk, a város vezetőségének legközelebbi ülésén tárgyalják majd a város és városához tartozó vállalatok büdzsét. A város jövő évi büdzséje kerekén 150 millió lesz, amivel szemben állott a most folyó, tehát tavalyi büdzsé 152 millióval. A városi vállalatok költségvetése a következő összegekkel szerepelnek: Villamosművek és villamosvasút 150, vízművek 41, városi mozgóképszínházak 10, gázművek 4, temetkezési vállalat 5, tejléves 8, téglagyár 4, strand 1, vágóhid 3 millióval. (f. m.)

Convocare

Consiliul de Administrație al firmei Intreprindere pentru exploatarea filmelor, societate anonimă din Cluj, convocă prin prezenta adunarea generală ordinară a societății pe data de 21 Martie 1937 ora 12 a. m. și invită pe toți acționarii, ca să participe la această adunare, ce va avea loc la sediul societății, în Cluj, P. Cuza Vodă Nr. 5 cu următoarea ordine de zi: 1. Raportul Consiliului de administrație. 2. Raportul Consiliului de cenzori. 3. Descărcarea Consiliului de administrație și de cenzori. 4. Repartizarea beneficiului realizat. 5. Alegerea noului Consiliu de cenzori. 6. Modificarea statutelor. 7. Eventuale propuneri. Bilanțul societății se poate vedea la sediul din P. Cuza Vodă Nr. 5. Ceice doresc a participa la adunarea generală, sunt datori a depune acțiunile lor cel mai târziu până la în ziua premergătoare adunării generale la sediul societății, Cluj, la 25 Februarie 1937.

Intreprindere pentru exploatarea filmelor S. A. Cluj. Bilanț, 31 Decembrie 1936. Active: Conto cassa lei 36.361. Conto inventar 262.500. Conto debitorilor 200.331. Total 499.192. Profit pe 1936 4.334. Pasive: Conto capital social 300.000. Conto creditorilor 1948.58. Profit net pe anul 1936 4.334. 499.192. Cluj, la 31 Decembrie 1936.

Conto de profit și pierdere. 31 Decembrie 1936. Pierdere: Conto taxa 1 leu (F. N.) Lei 3.517. Afisaj 22.200. Ziare 78.530. Spese generale 62.977. Transport 16.565. Curent electric 84.424. Impozit 20% 618.054. Pompieri 13.850. Spese telefoane 20.513. Spese de administrație 17.487. Uzinile 45.251. Calatorii 45.700. Salarii 204.820. Casa de asigurari 16.037. Compozitori 3.945. Impozit 17.747. Asigurare 5.004. Chirie 238.708. Incalzit 50.000. Dobanda 6.845. Spese advocatiale 17.537. Profit net pe anul 1936 4.334. Total 1.593.504. Profit: Conto spectacole 1.573.094. Bufet 15.410. Total 1.593.504. Cluj, la 31 Decembrie 1936. Direcțiunea.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állatkeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelligés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

2 drb. 25 literes patent tejeskanna, egy 60 l. teljesítményű „Alfa” tejfőzőgépet eladó. Megtekinthető Gen. Poetas 23. Kellernél.

Perzsaszőnyeg, festmény, képeret és porcellán legolcsóbb beszerzési forrása: „Pax” Cluj, Calea Victoriei 6.

Keresek május 1-re feltétlen uricsaládnál, lehetőleg külön szobával, ort. kóser ellátást. Ajánlatokat „Belvárosban” jelligére a kiadóba kérek.

„Óvári” jelligére levél van a kiadóban. Kérjük átvenni.

33 éves, csinos és művelt urileány, akinek hozománya 200.000 lej és havi apánása a saját ingatlana után havi 5000 lej, megfélelő egzisztenciával bír és művelt férjre keres. Bővebbet Mirea házasságközvetítő iroda Cluj, Str. Marechal Foch 25, első emelet. Hivatalos órák 3-6-ig.

A joggyar m

Hol és ho

Bucuresti, tud.) A Bra követésének jobboldali sa sok és a me azon mesteri má elhárít egyébként k tor brutáli számára tak lanatban tő Tatarescu é vette át szer vezetését. A alkalmas vo gye az ener

Különösen

Alig mul önmagára nyilatkozat jobboldali val, három merénylet é viszonyai é gedik meg, szerint kva tasztikus zunk csupá tire tudósít teremtésén példáját és gyon jelen

„Kik az ban” főcim a következ Grisa nevű ságszolgált A cikk bev hogy nem Kéri, hogy ügyben. Az ben közli t munkatárs Bonciu örn kező nyila

A merén jén, hétfőn haladt és ujságáru pok plaká ákkülsejü beszétek. kik Grisa haladó ha zott és m szelgetés, az ügyvéd dön Grisa sőbb holn tudtok. M le fogják eltávolodo

Bonciu j asok blok dijas házt volt iasi gálta-e a Grisa? Ne okkult me hogy ke nacionalis időben oly nincsenek olyan elem listákra h vélemény ad finem? kágosságo ismeretben san a bün

Igy a B Másrészt tettel kap tk: „A iasi

A jobboldali sajtó zsidókat gyanusít a Bratu rektor elleni merénylet elkövetésével

Hol és hogyan készül a vérvád. A nyomozó hatóságok bebizonyították látják a letartóztatott diákok bűnösségét

Bucuresti, március 11. (Az Uj Kelet tud.) A Bratu rektor elleni merénylet elkövetésének első pillanatától kezdve a jobboldali sajtó szemforgató sajnálkozások és a merénylet megbélyegzése mellett azon mesterkedett, hogy a merénylet odiumát elhárítsa a jobboldali pártokról. Ez egyébként könnyen érthető is. A iasi rektor brutális leszúrása egy, a jobboldal számára taktikailag igen alkalmatlan pillanatban történt, röviddel azután, hogy Tatarescu éppen a rendcsinálás érdekében vette át személyesen a belügyminisztérium vezetését. A iasi merénylet különösképpen alkalmas volt arra, hogy indokoltá tegye az energikus rendintézkedéseket.

Egy kocsmáros és Bratu rektor haragosai

Különösen a Buna Vestire, Mihai Manoi-

lescu lapja, igyekezett a nyomozó hatóságok figyelmét a jobboldali szervezetekről eltéríteni. Tegnap számában a Buna Vestire egy kocsmáros „autentikus” nyilatkozatát közölte le, amelyben ez előadja, hogy a rektor elleni merénylet estéjén Bratu rektor Iasitól nem messze lévő birtokának három alkalmazottja jelent meg. Az egyik közülük paraszt viseletben szorított jární, ezuttal azonban nadrág volt rajta. Izgatottan összeszesugtak és minduntalan ijedten néztek a fogadó ajtaja felé. A kocsmárosnak tudomása van arról, hogy bizonyos nézeteltérésekből kifolyólag a három egyén haragudott Bratura és bosszút forralt ellene. A paraszt ruhát viselő alkalmazott volt bizonyára a három merénylet közül az, akit állítólag nemzeti ruhában láttak a merénylet színhelyén.

A három zsidó diák legendája

Alig mult el 24 óra és a Buna Vestire önmagára rácsafolva, újabb „autentikus” nyilatkozatot közöl, de most már a szélső jobboldali organumok jellemző cinizmusával, három zsidó diákok gyanusít meg a merénylet elkövetésével. Az újságírás mai viszonyai és külső körülményei nem engedik meg, hogy annak rendje és módja szerint kvalifikáljuk ezt a páratlan és fantasztikus misztifikációt. Arra szoritkozunk csupán, hogy leközeljünk a Buna Vestire tudósítását, mint a vérvád-mese megteremtésének és utraindításának tipikus példáját és mint a mai atmoszférának nagyon jellemző dokumentumát.

„Kik az igazi bűnösök a iasi támadásban” főcímet viseli a Buna Vestire cikke, a következő alcímek mellett: „Kicsoda a Grisa nevű titokzatos személy? Az igazságszolgáltatás tegye meg kötelességét.” A cikk bevezetésében a lap hangsúlyozza, hogy nem akarja védeni Bratu merényletét. Kéri, hogy teremtessenek világosságot az ügyben. Az igazság megállapítása érdekében közli tehát az alábbiakat: A lap egyik munkatársa beszélgetést folytatott Petru Bonciu őrnagy iasi ügyvéddel, aki a következő nyilatkozatot tette:

A merénylet napján, 1937 március elsején, hétfőn délelőtt Bonciu a str. Carolon haladt és a jogi fakultással szemben lévő újságárus bódé előtt megállott, hogy a lapok plakátjait elolvassa. Mellette két diákkülsejű fiatalember állt, akik zsidóul beszéltek. Néhány másodperc múlva egyikük Grisa néven megszólított egy arra haladó harmadikat. Ez hozzájuk csatlakozott és most már hármashan folyt a beszélgetés, még pedig oroszul. Ezt a nyelvet az ügyvéd is igen jól érti. Így hallotta, midőn Grisa kijelentette: „Ma, vagy legkésőbb holnap este megtörténik az, amiről tudtok. Meglátjátok, hogy valamennyiüket le fogják tartóztatni.” Eközben a csoport eltávolodott.

Bonciu őrnagy elmondotta ezt a nyugdíjasok blokkjánál. Gheorghe Hamza nyugdíjas háztulajdonos és Constantin Capreta volt iasi prefektus jelenlétében. Megvizsgálta-e a katonai ügyesség, hogy ki ez a Grisa? Nem állunk-e szemben valamely okkult mesterkedéssel, amelynek célja az, hogy kedvezőtlen színben tüntesse fel a nacionalista mozgalmat, amely az utóbbi időben oly nagy lendületet vett? Vajjon nincsenek-e zsidó kommunista sötétben olyan elemek, akik igyekeznek a nacionalistákra hátrítani a közmegegyezést? A közvélemény kéri, hogy a vizsgálatot „usque ad finem” lefolytassák és csináljanak világosságot minden sarkokban, minden lelkiismeretben és azután büntessék meg példásan a bűnösöket.

Igy a Buna Vestire.

Másrésztől a fővárosi lapok a merénylettel kapcsolatosan a következőket jelentik:

„A iasi vizsgálóhatóságok úgy vélik,

hogy a hadbíróóság által tegnap éjjel kiadott közlemény — amelyet már ismertettünk — végetvetett a különböző feltevéseknek, amelyek a Bratu rektor elleni merénylet tetteseit illetőleg forgalomban voltak. Az előzetes vizsgálat során bizonyítékok merültek fel Carpen, Stanga és Zisu diákok, mint tettesek, valamint Zguroi, Buburozan és Gheorghita, mint tettestársak bűnössége mellett. A vizsgálat vezetői rámutatnak arra, hogy a letartóztatás pillanatában Carpennél kést, Atanganál két revolvért és egy törít, Gheorghitanál pedig revolvért találtak. A hat közül egyik sem iasi illetőségű. Carpen botosani, Stanga tecuciuci, Zissu galati, Zguroi vulceai, Gheorghita neamtmegeyi és Buburozan a bucovinai Campulungból származik. Megmotozása alkalmával Gheorghitanál, aki a szépművészeti akadémia hallgatója és a helyi ipariskola tisztviselője, manifesztumokat találtak, amelyek megfelelő utbagazítást nyújtanak tevékenységére vonatkozólag. Carpen, akinek ruháján vérfoltot találtak, nem tudott felvilágosítást adni arról, hogy a merénylet estéjén miért öltötte fel magára Stanga ruháját. Hívős idő volt és Carpen ruhája melegebb volt, mint a Stangaé. A letartóztatottak egyébként valamennyien tagadnak.”

A rektor állapota fokozatosan javul. Tegnap reggel Tanasescu professzor kicserélte a kötéseket. A beteg, aki a borzalmas vérvesztés következtében hihetetlenül legyöngyült, még néhány napig kénytelen az ágyat őrizni.

Boskovits Sándor és Fejér Sándor transilvaniai zsidó hangversenyturnéja

Cluj, március 11. (Az Uj Kelet tud.) A Goldmark zsidó zeneegyesület, mely a cluji zenei életben rövid működése alatt komoly vezetőserepet ért el, a zsidó zene-művelés területén nagyfontosságú munkát kezdeményezett. A Goldmark ugy határozott, hogy a modern zsidó zeneművek népszerűsítésére vidéki koncerteket is rendez, amelyen két kiváló tagját, Boskovits Sándor karnagyot, a kitünő zongoristát és komponistát és a legutóbbi Goldmark hangversenyen nagy sikerrel bemutatkozott Fejér Sándor hegedűművészt szerepelteti. A két kitünő művész vidéki hangverseny turnéján Engel, Stucevski, Achron, Saminski, Ravel és Boskovits műveiből mutatnak be egy-egy gyöngyszemet.

Az első zsidó műsor hangversenyt Boskovits Sándor és Fejér Sándor Sibuban tartják meg, ahol az összes zsidó szervezetek nagy előkészületeket tesznek az ünnep számba menő zeneestére. A két művész a sibui estély után Transzilvania többi városaiban is folytatni fogja hangversenyeit melyre, a hangversenyturné nagy kulturális jelentőségére való tekintettel mi is felhívjuk a zsidó szervezetek és a zsidó közönség figyelmét.

די סימבאלען פון דיינקייט.

ווען דער בעל-הרבית געהט ארום מיט א ליכט און איז בודק חמץ ערב פסח - ווען דאס טייערע יום-טוב'דיגע נעשר נלאגט ווידער אין זיין הער ליכטן נלאגן -

דאן שמעלט אוועק די הויפר צערעס נעפען דאס דיינע פסחדיגע נע- שיר ווייל וי ווייס דאס דיעועס 100% דיינעם פפלאנצען-פעסט און שמרענע כשר אונד דאס צו די פסחדיגע שפייזן קאן מאן אדנע דיעועס פעסט ניכט אויסקומען.

צערעס

אויס א 100% דיינעם פפלאנצען-פעסט.

A francia szenátus egyhangulag szavazta meg a nemzetvédelmi kölcsönt

Lebrun elnök rádióbeszéde a kölcsön érdekében, amelyet ma reggel bocsátanak ki

Párizs, március 11. (Rador.) A szenátus tegnap délutáni ülésén a nemzetvédelmi kölcsönt vitatták és szavazták meg. Abel Gardey, a javaslat előadója arra kérte a szenátust, fogadja el egyhangulag a javaslatot, amennyiben a kormány nem bocsát ki 10.5 milliárd frankot meghaladó kölcsönt. Blum kijelentette, hogy a kölcsönnek nemzeti jelentősége van és számos jel a gazdasági fellendülésre mutat. A kincstár szokásos eszközeivel nem tudta fedezni a rendkívüli szükségleteket és ezért folyamodott a kormány kölcsönhöz. A szenátus által javasolt módosításokat elfogadja. Caillaux, a szenátus pénzügyi bizottságának elnöke a kiadások szigorú leosztását sürgeti. Ezután a javaslatot 258 szavazattal egy ellenében elfogadták.

Párizs, március 11. (Rador.) A kamara éjjeli ülésén vita nélkül véglegesen elfogadta a nemzetvédelmi kölcsönt. A javaslat mellett 474, ellene 39 szavazatot adtak le. Ezután a javaslatot visszaküldték a szenátusba, amely este 10 órakor ült össze.

Ma este 19 órakor Lebrun elnök a francia rádióban a kölcsön érdekében beszélt. A kölcsönt pénteken reggel bocsátják ki.

Párizs, március 11. (Rador.) A radikális párt és radikális párt tegnap esti közös végrehajtóbizottsági ülésén állítólag elhatározást nyert, hogy az együtt-

működés feltételül a középsztyályok érdekében kifejtendő kezdeményezést állítja. Ezen osztályok olyan nemzeti erőt alkotnak, melyek nem lehetnek váltásádjai azon gazdasági és pénzügyi ujjáépítési kísérleteknek, amelyekre a francia demokrácia törekszik. A végrehajtóbizottság elfogadta Renault szenátor volt miniszter és Prouvost képviselő ujjáépítési kéréseit.

Párizs, március 11. (Rador.) A nemzetvédelmi kölcsön feltételeit nyilvánosságra hozták a következőkben. A kölcsön 4 és fél százalékos lesz, kibocsátási árfolyama 98. Az első kibocsátás értéke 5 milliárd frank.

Ujabb arab terrorcselekmények Észak-Palesztinában

JERUZSÁLEM, március 11. A Havas jelentése szerint Palesztina északi részében újból mozgolódnak az arab terroristák. Kfar Tabor kolónia mellett megsebesítettek egy zsidó telepest. Szafedben az arabok meg akarták támadni a zsidó negyed, de a karhatalom visszaverte őket. A jisw vezetői tanácskozásra ültek össze a zsidó önvédelem biztosítása ügyében.

SPORT

Liviu Juga, a válogatóbizottság elnöke szerint a legjobb formák és képességek alapján állítják össze a csehek elleni román válogatottat

A válogatóbizottság elnöke sportszerű nyilatkozatban válaszolt a jobboldali lapok „kisebbségmentes válogatott” követelésére

Cluj, március 11. (Az Uj Kelet tud.) Né-hány nappal ezelőtt megírtuk, hogy az április 18-i cseh-román válogatott labdarugó-mérkőzésére vonatkozólag a jobboldali lapok azt követelik, hogy a román válogatottat a kisebbségeket kizárásával állítsák össze, illetve abban egyetlen kisebbségi játékos se kapjon helyet. Egyes jobboldali lapok azt is tudni vélték, hogy a terv a labdarugószövetség vezetői és az illetékesek előtt is szimpátiikus.

Az ügyben most illetékes helyről jövő nyilatkozat látott napvilágot. Liviu Juga, a válogatóbizottság elnöke, aki mint a timi-

soari Chinezul elnöke igen sokat tett a sportért és egyik legképzettebb vezetője a román labdarugásnak, kijelentette, hogy a csehek elleni válogatott csapat összeállítása alkalmával kizárólag a legjobb formákat és képességeket fogják szemelőtt tartani. Ez azonban nem zárja ki — mondotta Juga —, hogy a román játékosoknak ne a megillető helyeket biztosítsuk a csapatban, azonban nem fogunk mereven száraz dogmákhoz ragaszkodni, hanem egyetlen célunk lesz minél eredményesebb és nagyobb játékerejű csapatot kiállítani a csehek ellen.

Örökre kizárta a jégkorong szövetség a román jégkorong válogatott lazaszó játékosát

Ujabb viharokat ígér az asztalitenisz-botrány

Cluj, március 11. (Az Uj Kelet tud.) A román sportéletet az utóbbi időkben két botránny rázkódtatta meg. Az egyik az asztaliteniszvilág bajnokság körüli események, amikor inkább egyéni és húsági szempontok, mint az ország sportélete kerültek előtérbe és amely események következtében a román asztalitenisz sport nem tudta magának az öt megillető helyet a világ bajnokságon biztosítani. A másik Romániának a jégkorong világ bajnokságon való részvétele, amelyet a két bucaresti egyesület, Bragadiru és Telefon Club közötti rivalitása kontremínált meg.

Az asztaliteniszvilág bajnokság és az azt megelőző események ügyében az asztaliteniszszövetség, mint ismeretes, súlyos büntetéseket osztott ki. Ezzel azonban az ügy még korántsem lezárta. Sőt, olyan viharokra van kilátás, amelyek méretben felül fogják múlni az eddigi eseményeket.

A jégkorong világ bajnokságon történtek ügyével az illetékes szövetség Bucurestiben tegnap este foglalkozott.

A szövetség tanácsa a következőket határozta: Bazu Cantacuzino és Anastasiu játékosokat megdorgálja, Petrovičot december 1-ig felfüggeszti, Buiat jövő év február 1-ig felfüggeszti.

Radiant örökre kizárja az UFSR kötelékébe tartozó összes szövetségekből, amiért ismételt szabatolta a nemzeti válogatott csapat érdekeit és nem volt hajlandó az angol-román mérkőzésen játszani.

BARKOCHBA—VESTUL ÉS CFR—CERAMICA A C) LIGA VASÁRNAPI PROGRAMJA

Cluj, március 11. (Az Uj Kelet tud.) Az Északi C) Ligában vasárnap két mérkőzés kerül eldöntésre: Satumaren Barkochba—Vestul, Clujon CFR—Ceramica. Az Északi Liga bíróbizottsága a mérkőzések vezetésére a következőket küldte ki: Barkochba—Vestul Huniade Baiamare, CFR—Ceramica Katona Virgil.

AUSZTRIA—ROMANIA VALOGATOTT? Bécsből jelentik: Tilea Viorel dr., a román labdarugószövetség elnöke pár nap óta Bécsben tartózkodik, ahol tárgyalásokat folytat az osztrák labdarugószövetség elnökével, Ebersthaler tanácsossal. A megbeszélés tárgyát a közeljövőben játszó Ausztria—Románia válogatott labdarugómérkőzés képezi.

128.000 lej veszteséggel zárult az oradeai vegyes külföldi turája. Oradeáról jelentik: A megejtett elszámolások szerint az oradeai CAO-Crisana vegyes botránnyal végződött külföldi turája 128.000 lej veszteséggel zárult.

Tizenöt éves jubileumát ünnepli Luchide főtájkár. Bucurestiből jelentik: A román labdarugószövetség főtájkára, Luchide Oktáv, a közeljövőben ünnepli tizenöt éves jubileumát, mint a román labdarugószövetség vezetője. Az ünnepélyes alkalomból Bucurestiben hatalmas méretű ünnepeket készítenek elő.

Az idei atlétikai Balkán-versenyeket a román szövetség rendezi. A költségekhez a román kormány több mint egymillió lejmel járul hozzá. A versenyek rendezésére szeptemberben kerül sor.

Junius 10—13-án rendezik az Oradea—Bucuresti kerékpárversenyt. Bucurestiből je-

lentik: A Gazeta Sporturilor által rendezendő kerékpárversenyt Oradea—Bucuresti között a következőképpen bonyolítják le: Junius 10: Oradea—Cluj, junius 11: Cluj—Sibiu, junius 12: Sibiu—Brasov, junius 13: Brasov—Bucuresti.

A bucaresti Makkabi vasárnap délelőtt a cluji atlétika csapatával, a CAC-cal játszik barátságos mérkőzést. A mérkőzést egy korábbi játékosátadásból kifolyólag rendezik. A CAC ugyanis átadta a Makkabinak Krauszot.

A FIFA nem engedélyez oroszországi turát. Párizsból jelentik: Több csehlabdarugó egyesület, így többek között a Slavia, Zsidnice és Sparta oroszországi turára kértek a FIFA-tól engedélyt. A nemzetközi labdarugófórum azonban arra való tekintettel, hogy Szovjet-Oroszország a FIFA-nak nem tagja, nem adott egyetlen engedélyt sem.

AMERIKA—EUROPA ATLETIKAI VERSENY PÁRIZSBAN. Párizsból jelentik: Az idei vilákiállítás alkalmából feltétlenül megrendezik a régen tervezett Amerika—Európa atlétikai versenyt.

Milica Teodorescu középsúly román ökölvívő bajnok tegnap este Lyonban pontozásos vereséget szenvedett Wakerlis görög boxolótól. Mivel Wakerlis több mint négy kilóval nehezebb volt, mint a román bajnok, azonnal revánsmérkőzést kötöttek le a középsúly határain belül.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Meseáruház

— Szilágyi és Eiseemann revü-operettjének bemutatója —

Az operett, mint műfaj, kétségkívül megbukott. Korunk rettentő valóságai közepette naiv mesével, korlátozott happy end-jeivel már csak a legigénytelenebb rétegeket tudja kielégíteni, különösen azóta, mióta a régi, háborúelötti operettek kimagasló jelentőségű komponistáit legfeljebb a dancingszínházhoz alkalmazkodó „zeneköltők” váltották fel.

Ugy látszik azonban, hogy ez a népies műfaj, a maga primitív illuziókeltő eszközeivel, könnyed és gyakorta találó humorával mégis képes alkalmazkodni a kor igényeihez: a naiv és álérzelmes operettből lassanként revü-operetté alakul át. Ennek az átalakult operettnak meg van az az előnye, hogy a műfaj eredendő hibáit és a kor hangulatához alkalmazkodni nem tudó romantikáját a szem és az érzékek kíváncsiságának kielégítésével korrigálják a szerzők.

S ma: az embertelen gondok és az emberhez nem méltó életfeltételek közepette — a szemnek és az érzékeknek ez az elkápráztatása egyben az idegek megnyugtatótását is magával hozza.

Ez pedig olyan előny, olyan mondhatni: társadalmi érték, mely eifeledtetni veünk a műfaj eredendő kisebbségtudatát.

A magyar, helyesebben pesti revü-operettek sorában a „Meseáruház” kétségkívül a legkifinomult, amit ebben a műfajban eddig csináltak. Librettója ötletes, nem is egészen sablonos, szellemkedései talpraesettek, sőt még egy kis szociális felöntés is tarkítja, és élvezetes, szórakoztató meséjét és hangulatos képeit.

S ha zenéje még operett-víznyomatban is silány, ezért a hiányért bőven, sőt fölösleg kárpótolják a közönséget a rendezés nagy-szerű meglepetései és százzszázalékosan ki-aknázott lehetőségei; továbbá a kitűnő szerepek, melyek a színészeknek vigjátéki alkalmakra adnak alkalmat.

Meg kell adni: a színház úgy a rendezési, mint a színészi lehetőségeket maradéktalanul, egyenesen meglepetésszámba menő felkészültséggel, áldozatkésséggel és hozzá-értéssel aknázta ki. Pár óra városunk kisebbségi színházának színpada a világvárosi színpadok, a nagy revüszínházak illuzióját nyújtotta közönségének. A rendkívül tehetséges Gróf László a szín, a fény, az ecset, a dekoráció, a stílusos kosztümözés kitűnően felhasználta eszközeivel olyan rendezői teljesítményt nyújtott, ami előtt mélyen le kell emelni a kalapot. Ilyen rendezői precizitást, izlést és ötletességet még nem láttunk a

színház színpadán, amit az a szerencsés körülmény is emlékeztetése tesz számunkra, hogy az előadás kitűnő volt. Ha a drámai személyzet is ilyen pompás összjátékot tudna produkálni, akkor a színház teljes mértékben kinéne provinciális jellegzetességeiből és valóban a fővárosi színházak színvonalára léphetne.

A főszerepet Sándor Stefi játszotta. Bájos, közvetlen egyéniséggel kitűnően megoldotta feladatát. Kisterjedelmű, de meleg hangja, kitűnő tánc, izléses ruhái nagyon tetszetek. Tebán Jánossal lejtett tangója nyílt-színi taptot kapott. Utóbbi többi táncával is nagy, megérdemelt sikert aratott. Forgács Sándor a komisz és egyben komikus áruházi igazgató szerepét olyan frappánsan, olyan pompás karrikírozó tehetséggel játszotta, hogy állandóan nyílt-színi taptot kapott. Oserejü vigjátéki színész. Csóka József áldott humora ezuttal is elragadóan érvényesült. Kedvesen játszotta meg az öreg Holländer bácsi szerepét. Solymosán Magda ez alkalommal új oldaláról mutatkozott be. Olyan nagyszerű komikának bizonyult, akit prózai darabok hasonló szerepkörében is nagy sikerrel lehetne foglalkoztatni. Kitűnő volt Fülöp Sándor. Fejlődésképes színész, akitől még sokat remélhetünk. Jenei János szépen énekel és intelligensen játszott. Kisebbségi szerepekben is elismerést aratott: Déry Jenő, Stefanidesz II, Wojticky Elvira.

Külön kell megemlékeznünk Báza Eva táncprodukciójáról, valamint a Kis ötéves táncfenomén: Lukász Bella meglepő tehetségéről. Topán Lulu tánc szintén nagy tetszést vívott ki. A játékaruházi tánc-jelenetben feltűnt Bálint Juci. Dekoratív jelenség.

Nagy, megérdemelt sikert aratott Gari Gyula, aki meleg, színes tenorján hatáson énekel egy szerenád. Hasonlóan nagy sikere volt Gróf Miklósnak, a fiatal komponistának, akinek betéte: a „Tango d'amour” az Eiseemann-„muzsikával” szemben az operett kétségkívül legértékesebb melódiaje, zenei teljesítménye.

Kár, hogy a női és férfikar szereplőit nem sorolhatjuk fel, pedig igen értékes munkát végeztek; a görögök szépek, kedvesek, finomak, hatásosak voltak. A zenekart Schreiber Alajos tanította be és vezényelte kitűnően, a legőszintűbb elismerést megérdemlően. A pompás díszleteket Rajnai Sándor tervei alapján Kudelász festette.

A revü-operett örösi sikert aratott: a színház nagy áldozatkéssége nem volt és valószínűleg nem lesz hiábavaló. (s. l.)

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Péntek fél 9: Meseáruház.

Szombat d. u. 3: Csárdás. (A legnagyobb-sikerű operett 37. előadása olcsó hely-árrakkal, közkívánatra.)

d. u. 6: Bikkie tanár ur. (Olcsó hely-árrakkal.)
este 9: Meseáruház.

Vasárnap d. u. 3: Meseáruház. (Rendes hely-árrakkal.)
d. u. 6 és 9: Az Alhambra román revü-társulat előadása.

Hétfőn és a következő napokon: Meseáruház.

ROMAN OPERA MUSORA

Péntek, március 12: Rigoletto. (Pia Igy szopránnal és Stefanescu-Goangá baritonnal.)

Vasárnap, március 14 (matiné): Bohémélet. (Pia Igy szopránnal.)

Hétfő, március 15: Ungár Imre, a világhírű vak zongoraművész hangversenye.)
Szerda, március 17: Pillangókisasszony. (Pia Igy szopránnal.)

ROYAL MOZGÓ MUSORA:

Az apák bűnei. (Az elsodort ember). A szízn legnagyobb drámája. Josef Rotá „Hiób” című világsikerű regényének filmváltozata. Főszerepben Jean Hersholt, Amerika legnagyobb drámai színésze. Műsor előtt Fox világhíradó.

EDISON MOZGÓ MUSORA:

Uj szenzációs premier műsor román és magyar feliratokkal: I. Tüzes vér. Premier. Kalandfilm. Bebe Daniels-sel. II. Szerelmért élek. Vigjáték. Dolores del Río-vel. III. Journal. Helyárak: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órakor.

Mérnök! Gyár! Orvos!

Minden német (25% redukción), francia, angol, stb. folyóirat és könyv LEPAGE-nál Cluj. Kérjen ingyen jegyzéket Lepage-tól. Cluj, jelezve mely szakma érdekli.

COLECTURA OFICIALA

amelynek az egész országban vannak eladási irodái, a **13. SORSJÁTEK** sorsjegyeinek az eladását megkezdte

EGÉSZ SORSJEGY 800 LEI
NEGYED SORSJEGY 200 LEI

Az előző sorsjátékok alkalmával a COLECTURA OFICIALA minden osztályában **MILLIÓKAT** osztott szét. Vásároljon bizalommal sorsjegyet a COLECTURA OFICIALA-nál.

Falvakban kérjen sorsjegyet a levélhordótól. A falusi postahivatalok sorsjegyarudaja eddig számos **2.000.000, 1.000.000** leif és egyéb nagy nyereményt fizetett ki.

A COLECTURA OFICIALA HELYI FIÓKJA.
Cluj, Str. Regina Maria 46.

Patk és an

Az angol megállapított...
Az egyik...
ben fekszik...
hely állott...
királytól...
talmául...
azzal a kiki...
„flamand...
darab patk...
fog szállita...
A másik...
sárgában fe...
bérletére v...
London v...
től és bér...
évente két...
uralkodón...
szimbóliku...
állott be...
és egy él...
ték.

Ugyancs...
tartozik a...
minden év...
évforduló...
denkorai W...
a windsor...
nak a birt...
a hercegi...
kapott az...
Hasonló...
ségesen a...
látogatja...
Aylesbury...
golnát, ny...
nyelhet a...
kötetes a...
deni az u...

Káro...
az angol...
jelentik: ...
király ma...
rály kor...
ter kísere...
— Nag...
Craiováro...
Maglavitb...
koinak. F...
tart és a...
teleteket...

Kül...
megtartha...
lentik: A...
pi ülésén...
ügyi min...
látog fog...
Iorga pro...
vénynek...
rendelkez...

— A T...
restiben...
kezik Buc...
angol lap...
gol-román...
és előadá...

— Ag...
reknek a...
tes „Fere...
gyomorra...
gu szolgál...
légy szél...
tosit. Az...

— Tov...
dése az...
A fémár...
fegyverek...
szovjetek...
elsőizben...
tonna va...

HIREK

Patkószeg, zászló és angolna mint adó

Az angol uralkodónak a parlament által megállapított civilisztáján, továbbá bírtokai jövedelmén kívül vannak még egyéb bevételai is, amelyek különösen a kontinens lakói szemében esetleg komikusnak tűnhetnek fel, amelyek azonban mind törvénytelenek, vagy angol társadalmi tradícióiban gyökereznek.

Igy például minden esztendő október 26-án a londoni jellebbezési törvényszék egyik tanácstermében két különös ceremónia folyik le, amelyek közül az egyiknek eredete 1118-ra, a másik 1211-re nyúlik vissza. A kincstári hivatal útján ugyanis ezen a napon követeli az angol korona két telekadójának megfizetését.

Az egyik telek magában a londoni City-ben fekszik. Itt valamikor egy kovácsműhely állott, amelynek gazdája I. Henrik királytól különböző értékes szolgálatai jutalmául megkapta a telek örökberletét, azzal a kikötéssel, hogy bér fejében évente „flamand paripák lábára alkalmas” hat darab patkót és hatvanegy patkószöveget fog szállítani az udvarnak.

A másik ceremónia egy Shropshire-grófságban fekvő „The Moors” nevű bírtok bérletére vonatkozik. Ezt a bírtokot maga London városa bérelte a királyi kincstártól és bérfejtésben kötelezte magát, hogy évente két éles kést szállít a mindenkori uralkodónak. Az idők folyamán ebben a szimbolikus bérfejtésben annyi változás állott be, hogy a késeket egy kerti ollóval és egy élesre fent baltával helyettesítették.

Ugyancsak a különös „jövendelmek” közé tartozik az a kis zászlócska is, amelyet minden év június 18-án a waterlooi csata évfordulóján személyesen nyújt át a mindenkori Wellington herceg az uralkodónak a windsori kastélyban. Ez a zászlócska annak a bírtoknak a bérét jelképezi, amelyet a hercegi család a győzelmes csata után kapott az uralkodótól.

Hasonló furcsa szolgáltatások még bővebben akadnak. Ha például a király meg látogatja a Buckingham-grófságban fekvő Aylesbury városát, akkor telen három angolnát, nyáron pedig két hizott ludat igényelhet a várostól, míg Yarmouth városa köteles évente egy hering-pástétomot küldeni az udvarhoz.

—

Károly király személyesen vesz részt az angol király koronázásán. Bucurestiből jelentik: A Lupta szerint Ófelsége Károly király maga vesz részt György angol király koronázásán. Antonescu külügyminiszter kíséretében.

Nagy tavaszi zárandókat Maglavitba. Craiovaról jelentik: A tavasz beálltával Maglavitba ismét nagy tömegek zárandóknak. Peacha Lupu ismét prédikációkat tart és a látomás helyén naponta istentiszteleteket tartanak.

Külön törvényt hoztak, hogy Iorga megtarthassa katedráját. Bucurestiből jelentik: A Capitala szerint a szenátus tegnapi ülésén dr. Angheliescu nemzeti nevelésügyi miniszter közölte, hogy törvényjavaslatot fog előterjeszteni, mely hivatva lesz Iorga professzort felmenteni a főiskolai törvénynek a tanárok korhatárára vonatkozó rendelkezései alól.

A Times igazgató-tulajdonosa Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Holnap érkezik Bucurestibe John Walter, a The Times angol lap igazgató-tulajdonosa, aki az angol-román kulturális társaság vendége lesz és előadást tart a kereskedelmi akadémián.

Agyvérzésre hajlamos idősebb embereknek a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűviz — reggel éhgyomorra egy kis poháral — nagyfontosságú szolgálatot tesz azzal, hogy igen könnyű, légy székletét és kielégítő emésztést biztosít. Az orvosok ajánlják.

Tovább tart a fémáruclikkek áremelkedése az angol piacokon. Londonból jelentik: A fémáruclikkek áremelkedése, amit Anglia fégyverkezése idézett elő, tovább tart. A szovjetek kereskedelmi megbízottja most elsősorban tárgyal az angol piacon 500.000 tonna vasérc eladására érdekében.

Egy boldog nő eredeti levele

„Tisztelt Gyógyszerész ur! Nálam senki sem szenvedett borzasztóbban ideges gyomorban, már meguntam az orvosokhoz való járását, nem is tartottak betegnek és én pokolian szenvedtem, nem volt egy jó percem, míg a Gastro D. meghozta a gyógyulást. Nem is merem leírni — mert az csoda lenne — de gyomrom nyugodt, jól esik amit eszem, émelygésem elmúltak. Még ha minden évben meg kell ismételnem a kurát, szívesen teszem. Most a leányomnak, aki Thorma festőművész felesége és szintén ebben a borzasztó bajban szenved, ajánlom az Ön gyógyszerét és kérek címre egy üveg Gastro D-t küldeni. Kiss Ernőné, Diosig, jud. Bihar.”

Ehhez a levélhez semmi kommentár nem szükséges.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 130 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárban Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Az amerikai rendőrség a „Fekete légio” bünszövetkezet tagjainak elfogatásán dolgozik. Detroitból jelentik: Az amerikai igazságszolgáltatás és rendőrség jelenleg a „Fekete légio” veszedelmes titkos társaság tagjainak elfogatásán dolgozik, amelyek büns tevékenysége erősen foglalkoztatja a hatóságokat. A szervezet hét tagját tegnap elítélték Kingsley újságíró meggyilkolására való összeesküvés miatt, aki a társaság büns üzemeltetésében nyilvánosságra hozta. Az elítéltek között van a légio „tábornoka”, Arthur Lupp is.

Kallio Vajander egyetemi tanár az új finn deignált miniszterelnök. Helsinkiből jelentik: A finn köztársaság új elnöke Kallio Vajander egyetemi tanárt bírták meg kormányalakítással.

Felhőszakadás Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A főváros felett ma éjjel felhőszakadás vonult át. Néhány szélső negyedét az ár elöntött. Az esőt villámcsapások és dörgések kísérték, az első ez évben. Reggelre az idő kiderült.

Japán enciklopédia. Japán 1940-ben ünnepli a császári birodalom 2600 éves fennállását. Ebből az alkalomból óriási ünnepek lesznek Japánban. A jubileum alkalmából jelenik meg a japán enciklopédia, amelynek megvalósítására 10 millió yen összegű alapítványt létesítettek. Rengeteg tudós, szakember és művész dolgozik azon, hogy az enciklopédia minél teljesebb legyen. A japán kultúrát, politikát, közgazdaságot, ipart, művészetet és vallást hozná a közéletbe a világ nyilvánosságára számára, annál is inkább, mert a mű német, angol, francia és eszperanto nyelven is megjelenik. Azt tervezik, hogy ingyen küldik meg a világ minden országába az iskoláknak és a könyvtáraknak.

Még mindig nem kielégítő a besorozott angol önkéntesek száma. Londonból jelentik: Az angol hadsereg évi jelentése rámutat arra, hogy dacára a helyzet javítása érdekében kifejtett erőfeszítéseknek, az 1936-ban besorozott önkéntesek létszáma 3700-al alatta marad a tavalyelőttinek. 1936-ban 32.000 katonára besorozást irányozták elő, de csak 21.975 jelentkezett.

Hagymáért — acélhid. Az egyiptomi kormány különös csereüzletet kötött egy külföldi építővállalattal. A megállapodás szerint a vállalat Szamanudná acélhidat épít a Niluson, az egyiptomi kormány pedig az érte járó összeg jelentékeny részét — 35.000 fontot — hagymaszállítmányban teljesíti. Így, ha fából nem is lesz vaskarika, de hagymából mindenesetre — acélhid.

A boldogság iskolája. Irta: Arányi Mária. (Asszonyok tanácsadója a rádióban.) Eletbölcsesség, szerelem, örök ifjúság titka stb. 106 lej Lepageál Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen ingyen újdonságjegyzéket.

Eljegyzés. Halpern Berta Cluj és Rabbiner dr. S. Schönfeld London, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Egymillióháromezer lejes költség, modern, új rituális fürdő építését kezdte meg az aradi ortodox zsidó hitközség. Aradól jelentik: Az aradi ortodox zsidó imaház közvetlen közelében egy hét óta serény munka folyik. Március elsején kezdtek meg annak az új rituális fürdőnek az építkezését, amelynek megépítését a hívők áldozatkészsége tette lehetővé. Az aradi ortodox zsidó hitközség ugyanis meglehetősen szűkben van az anyagi javaknak és a fürdő megépítését kizárólag az önkéntes hozzájárulások és adakozások tették lehetővé. Az ortodox hitközség régóta szükségét érzi az új fürdőnek, miután a régi meglehetősen szűk és a hitközség mai követelményeinek koránt sem felel meg és a hívők megnövekedett létszámával szemben kicsinek bizonyult. Két éve foglalkozik a hitközség új fürdő megvalósításának gondolatával, míg végül most a gondolat megvalósulhat. Az építkezésre a hitközség pályázatot hirdetett. A legmegfelelőbb és legolcsóbb ajánlatot az aradi Frick építészeti vállalat adta be, amely 1 millió 217 ezer lejtért vállalta el a fürdő felépítését. Az építkezési munkálatok ellenőrzésével Marbl Arnoldot, a kiváló timisoarai műépítész bizták meg. Az építkezés teljes összege 1 millió 300 ezer lejt tesz ki. A fürdő a legmodernebb igényeknek megfelelően lesz építve, lesz rendes és száraz gőzfürdője. Gondoskodás történt a különböző vallási természetű követelmények szemlőttartásáról. Így a chassidoknak forrásvíz, az askenázoknak esővíz áll rendelkezésükre. Az új fürdő megvalósításában az érdem elsősorban Scharfstein Jakab, hitközségi elnököt illeti meg, aki fáradhatatlan munkásságot fejtett ki az új intézmény megépítése érdekében. Az új fürdő ünnepélyes alapkövetétele egyébként a peszach utáni első vasárnapon lesz.

A „Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület” 100-ik szakülése

Folyó hó 4-én tartotta a Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület ünnepélyes keretében a 100-ik szakülését a Str. Memorandului 13. sz. alatt ujonnan létesített otthonában.

A tanácstermet szufoláig megtöltő orvosközönséget dr. Goldberger Ede, a jubiláris ülést ünnepelő egyesület elnöke üdvözli. Visszapillantást vetve az egyesület eddigi minden szempontból gyümölcsöző működésére szemlélet tart az okok felett, melyek ezt a zsidó kultúregyesület létrehozták és amely okok ma is a legszorosabb kártársi összetartást teszik szükségessé. Az egyesület tagjainak száma meghaladja a 120-at. Bel- és külföldi orvostudósok örömmel és önzetlenül fogadják az egyesület meghívásait előadások tartására. Tizennégy előkelő gyógyszergyár készítményei állandó szemlére vannak kiállítva az olvasóteremben. Dr. Goldberger elnök ünnepi beszédében köszönetét fejezi ki mindazon orvos uraknak, akik kitartó buzgalommal és tudományos előadásokkal megalapozták és fellendítettek az egyesület jóhírnevét és presztizsét. Az elnök buzdító szavait a lelkes hallgatóság élénken megtapsolta.

Dr. Farkas Imre napirend előtt az egyesület ösztinte szívből áradó köszönetét tolmácsolja dr. Goldberger Ede elnöknek hervadhatatlan érdemeiért.

Ezután következett dr. Farkas Imre igen érdekes és hasznos ismeretekben bővelkedő előadása a tüdőgyulladás modern kezeléséről. Ismerteti az egyes használatban levő gyógyeljárásokat (szérumkezelés, chemoterápiák, röntgenkezelés, légmellkezelés) és leszögezi, hogy a chininkezelés és nevezetesen a Solvochin-injekciók felelnek meg a tudomány mai állása szerint a legjobban a tüdőgyulladás kezelésének keretében felmerülő következményeknek.

Dr. Herskovits Izidor az orr-melléküregek felvételek technikájában történt haladásról számol be. A vetítéssel kísért tanulságos értekezés a hallgatóság élénk érdeklődését váltotta ki.

Dr. Traub Vilmos a középvérnyomásról tartott nagyon tartalmas előadást, melynek keretében egy eddig nagyjában ismeretlen fogalomról, a középvérnyomás jelentőségéről világosította fel a hallgatóságot.

A jubiláris szakülés befejezése után a közönség megtekintette az egyesület új helyiségének minden kényelemmel berendezett termet. Az új helyiség megvalósulásáért dr. Ornstein S. főtitkáron kívül dr. Róthot, dr. Havast, dr. Löblt és dr. Rosenberget, mint az előkészítő bizottság tagjait illeti az érdem. (dr. k.—6.)

Angheliescu március 15-én utazik Lengyelországba. Bucurestiből jelentik: Dr. Angheliescu nemzeti nevelésügyi miniszter március 15-én Lengyelországba utazik. Kíséretében lesznek Kiritescu miniszteri üzemvezértitkár, Pillat képviselő, Skupievski szenátor és Marinescu tanfelügyelő. A delegáció Varsóban, Poznańban, Krakóban és Lembergben tesz látogatást.

Argetoianu Berlinbe utazott. Bucurestiből jelentik: Argetoianu, az agrárpárt elnöke Berlinbe utazott, ahol vasárnapig marad, amikor visszatér a fővárosba.

Március 28-án kimondják a Dobrescu és Iunian csoport fuzióját. Bucurestiből jelentik: A Lupta tudni véli, hogy március 28-án a fővárosban gyűlés keretében kimondják a Dem. Dobrescu vezetése alatti polgári blokkok és Iunian radikálpártjának fuzióját. Ez alkalommal Dobrescut az új párt alelnökévé és fővárosi tagozatának elnökévé választják.

A clujai pénzügyi tisztviselők táncestélye. A clujai pénzügyi tisztviselők egyesülete március 13-án rendezti táncestélyét az Albina-palota (a Regina Maria uccal új iparkamara) új helyiségeiben. Kitűnő zenéről és bufféról a rendezőség gondoskodott. A nagyszertien megrendezett és sikeresnek ígérkező táncestélyt iránt városszerte nagy az érdeklődés.

AURORA
jó hitrel kell

Aki a 13
OSZTÁLYSORSJÁTEKRA
SORSJEGYET AZ

AURORA

nagyáruadtól vásárol, szerencsés és gazdag lesz.

AURORA

ma az a nagyáruada, ahová
Önt a szerencse szólítja

Lépjön be bizalommal.
Eladási iroda.

**Kereskedelmi
Hitelbank R. T.**
CLUJ, PIATA UNIRII 20.

